

Pædagogisk læreplan for børnehaven i Børnehuset Babuska

Aldersgruppe 2,9 – 6 år

Læreplanens seks fokusområder:

- Barnets alsidige personlige udvikling og personlige kompetencer
- Sociale kompetencer
- Sprog
- Krop og bevægelse
- Naturen og naturfænomener
- Kulturelle udtryksformer og værdier

Indledning

I Børnehuset Babuska er de pædagogiske læreplaner et kontinuerligt igangværende arbejde. Der arbejdes målrettet mod en mere struktureret og dynamisk læreplan, som skal være nærværende, nutidig og løbende skal revideres og kunne medtage nye udfordringer. Således at nye tiltag som f.eks. "Bag for en sag" og "Små synger sammen" også bliver integreret. Desuden er det tanken at vores samarbejde med Skanderborg kommune, de tværfaglige samarbejds møder, børnebetragtning, TRAS og sprogvurdering også medtages.

Derved forbliver de pædagogiske læreplaner det værktøj de er tænkt som, - en tilbagevendende evaluering og selvransagelse af os selv i forhold til den tid vi lever i, vores pædagogik, de børn vi tager vare på, lovgivning og samarbejdspartnere.

Barnets alsidige personlige udvikling og personlige kompetencer

Babuskas målsætning er:

At barnet udvikler sig som et harmonisk, alsidigt og selvstændigt menneske, der kan tage initiativer.

I Børnehuset Babuska arbejder vi konsekvent på at skabe et miljø om børnene, hvor de i tillid og tryghed kan vokse og gro. Vi bruger 2 af Rudolf Steiner-pædagogikkens grundpiller, nemlig "rytme" og "efterligning" som vægtige redskaber til at danne den ro og de rammer om børnene, der giver de optimale betingelser for leg og læring.

Fordi børnene indtil 7 års alderen hovedsageligt lever i sansning og efterligning af sine omgivelser, tilstræber vi at omgive barnet med voksne, der er efterlignelsesværdige. Vi oplever at det lille barn lever i og med sin verden med hele sin krop og sine sanser, så det nærmest bliver ét med sine omgivelser, som det opfatter sig selv som en del af. Barnets væren ét med sine omgivelser gør, at det lærer allerbedst gennem efterligning. Omgivelsernes bevægelser, handlemåder og stemninger bliver en del af barnet. I Babuska stimulerer vi ikke bevidst intellektet med lange forklaringer, men lader børnene opleve begreberne gennem handling og iagttagelse, selvfølgelig ledsaget af sproget. Dette er for det lille barn en naturlig måde at lære på – efterligning af de voksne, der udfører daglige gøremål, samt større kammerater, der leger, hjælper til, "arbejder". Børnene sanser de voksnes indre liv(stemninger), såvel som de ydre handlinger. Derfor bestræber de voksne sig på at være harmoniske mennesker, der arbejder med personlig udvikling og samarbejde.

Børnene tilskyndes efter alder og evne til, selvstændigt, at løse opgaver. Herved styrkes barnets naturlige tro på sig selv og egne evner. Vi forsøger samtidig at skabe rum til at kunne fejle og dumme sig uden at det giver nederlag, men bare mere lyst til at prøve igen og igen.

Vi giver barnet mulighed for at udvikle et sundt følelsesliv ved at lade det fordøje og bearbejde indtryk i ro. I perioder med fri leg skabes der mulighed for at lege alene og til fordybelse. Ved at skifte mellem planlagte aktiviteter og fri leg eller hvile, giver vi barnet mulighed for at færdigbearbejde sine oplevelser.

At skabe et ressourcestærkt menneske forudsætter en barndom, hvor barnet får en tro på sig selv og evner til at møde verdens krav. I Babuska styrkes barnet bl.a. ved at udvikle sin motorik og sine sprogfærdigheder, gennem sang, bevægelse og leg, og ved at stimulere fantasien. Fantasien styrkes når barnet lytter til eventyr, og når barnet leger med legetøj der ikke er helt færdigt, således at barnet selv må færdiggøre og medskabe for at opnå det ønskede.

At hvert enkelt barn føler sig set, hørt og forstået og føler sig som en vigtig del af børnehavens daglige liv og virke.

Personalet i Børnehuset forsøger altid at opbygge et fortroligt og nært forhold til familierne. I løbet af de 3 år barnet går i børnehave, deles hverdagens sorger og glæder, og personalet har en medleven i familiernes liv.

Hver formiddag, i samlingsstunden, bliver alle børn, også de der ikke er til stede, hilst og nævnt ved navn. Det viser børnene, at de også er med i børnehavens liv og bevidsthed, når de ikke er tilstede.

Tilgangen til det enkelte barn, foregår med dyb respekt og nærvær. I børnehøjde. Det er vigtigt at følge godt med i, hvordan hvert enkelt barn trives og udvikler sig. Børnenes deltagelse i de daglige gøremål værdsættes, og de føler stor anerkendelse, når de hjælper hinanden, deltager i madlavning, borddækning, opvask og oprydning m.m.

I børnehaven er der en naturlig forventning om at alle hjælper hinanden. Og gennem generationer af børn er det blevet den naturlige omgangsform. Positiv indsats påskønnes og barnet får ad den vej tiltro til egne evner og betydning. Fordi grupperne er homogene, opstår et skønt samspil mellem små og store, med megen omsorg og respekt, - og alle føler sig set og værdsat.

At barnet bliver skolemodent.

Det sidste halve år før start i børnehaveklasse, går børnene fra alle 4 børnehavegrupper sammen i Storebørnsgruppen. Storebørnsgruppen mødes en dag om ugen fra kl. 10 – 13. Der er gentagne besøg på en nærliggende gård med dyr. Længere gåture til skov og mark, hvor der laves bål og spises madpakker. Efter påske tilbydes der ekstra legeurytmi til storebørnsgruppen; en mere udfordrende og kompliceret eurytmi end ellers. Hvert barn bliver fulgt nøje, og der gives tid til at udvikle sig færdig og blive helt klar til skolestarten.

Sociale kompetencer

Babuskas målsætning er:

Et grundlæggende mål for Børnehuset Babuska er, at hvert barn udvikler sin egenart og individualitet i en social sammenhæng.

Hvert barn bliver betragtet og behandlet som et individ med egen personlighed, eget temperament, egen livshistorie og egen skæbne. Med denne grundholdning mødes børn og voksne i børnehaven.

I børnehaven skabes en stor del af grundlaget for børnenes forhold til andre for resten af deres liv. Vi lægger vægt på at lære at tage hensyn og dele med hinanden samt glæden ved at skabe noget sammen.

Vi skaber rum for udvikling af sociale evner ved vores normer for adfærd i børnehaven. Hvordan der ageres i den frie leg - vi deler, taler sammen, laver aftaler, handler i fællesskab og hvordan der ageres i mere voksenstyrede aktiviteter som sanglege, lytte til eventyr, lave mad, vaske op og rydder op. Samtidig med, at der gives rum til at handle alene, eller i mindre grupper. Vi tager hensyn til de små, og fordeler rettigheder og pligter til de store. I løbet af børnenes ophold i børnehaven tilstræber vi at bibringe børnene moralske og etiske værdier, der kan styrke et stærkt indre liv. Det gør vi bl.a. gennem fortælling af eventyr og afholdelse af årstidsfester og fødselsdage, hvor vi gennem fortælling og handling viser det sande, det skønne og det gode.

At barnet lærer at aflæse signaler fra andre og lærer at samarbejde.

I og med at vi gør ting i fællesskab og samtaler undervejs, øves børnene i samarbejdets kunst. Ved konflikter trøster de voksne og illustrerer med ord og bevægelser, hvordan man får en god kontakt til hinanden – og hjælper børnene til at forklare sig/sige undskyld/trøste eller smile.

At stimulere barnet til at udvikle empati.

Pædagogerne sørger for i deres omgang med omverdenen at udvise tydelig omsorg for mennesker, dyr og planter og det skabte i almindelighed. Ligeledes sørges der for i valg af eventyr og fortællinger, at vælge tekster, hvor også omsorg betones. Børnene, især de store, opfordres til omsorg, og roses, når de udviser den.

At barnet respekterer egne og andres grænser.

I børnehaven har vi få og enkle regler for, hvad der er tilladt og forbudt. I og med at børnene har forskellige grænser for hvad de accepterer og afviser, hjælper pædagogerne børnene afhængigt af situation til at udtrykke hvad de vil, og hvad de afviser. Dette øves især med de større børn- for de mindre er afledning også et brugt redskab.

At stimulere barnets fantasi.

Vi omgiver børnene med legetøj i naturmaterialer, enkle og så lidt forarbejdede som muligt. Børnene må da bruge og udvikle deres kreativitet for at færdiggøre legetøjet og legene. Dukkerne er håndsnydte og stoppet meduld, - ansigtsudtrykket er helt neutralt og kan derfor både være vågen, sovende, leende eller grædende. Ellers kan der være kurve med klæde-ud-tøj, lille legekøkken med kopper, bestik og gryder, kurve med smukke sten, konkylier, kastanjer, grene i alle mulige udformninger og klodser. Det giver børnene mulighed for selv at skabe deres leg og udvikle den kreative evne. Vi lader børnene være i fred med deres ideer i situationer, hvor de eksperimenterer – bager brød, skaber med farver, bivoks og andre materialer, eller udvikler børnenes evne til at motivere sig selv og koncentrere sig.

Der fortælles dagligt eventyr og historier i børnehaven. Børnene medlever eventyrene når de lytter, og ofte leges eventyret videre i større eller mindre grad i den frie leg senere. Også i sanglege øves børnenes evne til forestilling og kunstnerisk udtryk.

At barnet oplever, at verden er god.

Vi omgiver børnene med voksne, der arbejder med sig selv personligt og fagligt. De voksne i børnehaven formidler verden på en måde der gør, at begivenhederne fremstår afbalancerede overfor børnene og deres eventuelle spørgsmål. Det tilstræbes at skabe en hjemlig beskyttende atmosfære i børnehaven og de voksne tilstræber altid at være positive. At de voksne vil det gode, mærker børnene i deres sjæl og hjerte – at mærke dette giver dem tryghed og mod til at være sig selv. Pædagogerne møder selv verden med så stort mod som muligt.

Sprog

Babuskas målsætning er:

At barnet kan kommunikere sprogligt med omverdenen, og at det kan udtrykke sine behov. At barnet udvikler en nysgerrighed over for sproget.

Personalet har aktivt arbejdet med "Sprogpakken", og gennem øvelser til personalemøderne fået erfaring med det praktiske arbejde i hverdagen med de 10 sprogstrategier. Derigennem har vi rig lejlighed og muligheder for bevidst at understøtte barnets sprog og udvide ordforrådet.

At barnet får mulighed for at udvikle sit nonverbale sprog: mimik, kropssprog og forstå andres udtryksmåder.

Sproget og mimikken har en central placering i Babuskas pædagogik. Vi hilser og tager afsked med ord og blikke. I vores sanglege, fingerlege og rollespil ledsages bevægelser af sang og replikker, der gensidigt supplerer hinanden og skaber en engagerende stemning. Gennem gentagelsen øves sprogets lyd og poesi.

Pædagogerne tilstræber i fortælling, eventyr og daglige samtaler at føre et klart, smukt, kærligt og velformet sprog. Det, at vi altid, såvel i sanglege som fortælling af eventyr, gentager legen/eventyret/fingerlegen, gør at børnene får genhørt/genøvet både sprog, gebærder og sproglyde.

På vore udflugter, som gerne går til de samme lokaliteter flere gange, benævner pædagogerne det vi sammen ser, og vi finder måske en sang, som illustrerer det vi oplever.

At barnet som seksårig kan udtrykke sig klart på forståeligt dansk og har et passende ordforråd og god udtale ved skolestart

Krop og bevægelse

Babuskas målsætning er:

At barnets fysiske krop bliver styrket, både fin- og grovmotorisk.

Vi lægger stor vægt på den udendørs leg og har en dejlig have med både gynger, bakker og ujævnt terræn. Små huse og krat til at bygge hjem i og mange muligheder for at øve balance og klatre i træer. Trækvogne og trillebører, skovle og koste, gryder og skeer, giver legene indhold og rige "arbejdsmuligheder".

Børnehavens daglige aktiviteter, hvori børnene deltager, rummer adskillige muligheder for motorisk træning. I fingerlege og køkkenaktiviteter, samt at klippe og klistre, modellering med bivoks, modellervoks og brøddej, styrker og udvikler finmotorikken.

At barnet udvikler lyst og mod til fysisk aktivitet.

Igen, må vi bare erkende, at de voksnes lyst, glæde og engagement i arbejdet bliver efterlignet. At personalet i Børnehuset møder glade, positive og forventningsfulde på arbejdet og går i gang med dagens aktiviteter med tilfredshed, giver en positiv afsmittende virkning på børnene. Vi går alle engageret i gang med dagens værk...

Gennem bl.a. sangleg gøres det at bevæge sig tiltrækkende og morsomt. Inde og ude skaber vi muligheder for, at børnene kan bygge huler, rumskibe, piratskibe og maskiner med dermed forbunden motorisk aktivitet. Haven er formet, så børnene kan bevæge sig i forskellige niveauer, gemme sig, løbe og klatre. Desuden får børnene mulighed for at hjælpe de voksne med at passe haven, rive, feje og luge og derved øve brug af værktøj. I forbindelse med årstidsfester arbejder vi med fremstilling af lanterner eller træsværd, syning af små nisser eller fletning af krans. Desuden er der fri adgang til farvekridt og papir, og børnene maler og tegner dagligt. At børnene har mulighed for at deltage f.eks. i madlavning og bagning, virker for de allerfleste børn meget motiverende på lysten til at bevæge sig i den finmotoriske sfære.

Kendskab til Naturen og naturfænomener

Babuskas målsætning er:

At give barnet mulighed for at opleve glæde ved at være i naturen på alle årstider og udvikle respekt for natur og miljø.

Ved at gøre udelivet til en dejlig og fornøjelig oplevelse for børnene, grundlægges en basal glæde ved naturen. De voksnes engagement og glæde over naturen har naturlig afsmittende virkning på børnene. Vi betragter uderummet som fuldt ud ligeværdigt med inderummet.

En forudsætning for at befinde sig godt i uderummet er, at børnene er godt, fornuftigt og hensigtsmæssigt klædt på, at de har mulighed for at bevæge sig frit og holde sig varme/kølige.

På ture til mark, skov og å, afpasses turens længde og sværhedsgrad til børnenes alder og vejrliget. Respekten overfor naturen formidles ved små fortællinger, hvor den voksne i billedlig form beretter om naturens væsener, dyr, planter og insekter og deres glæde og smerte. De voksne opfører sig forbilledligt, både ude og hjemme.

Vi deltager i Dansk Naturfredningsforenings kampagne om at samle affald. Derudover har vi altid affaldspose med og samler det affald vi finder undervejs. Vi kaster selvfølgelig ikke selv affald. Når vi forlader et sted, kigger vi i fællesskab om det kan ses, at vi har været der. Vi viser medlidenhed med sårede dyr og planter, og korrigerer og tilretteviser børnene, hvis de træder forkert i denne henseende.

Vi lægger stor vægt på også at tage naturen med ind i stuerne og pynter gerne op med smukke blomsterbuketter og store grene, der springer ud i foråret. Desuden er alt legetøjet skabt af naturmaterialer. Ofte bare ting der er hentet ind fra naturen som kastanjer, kogler, grene og sten.

At barnet får mulighed for at erfare naturen og de 4 elementer (jord, vand, luft og ild) med alle sanser.

I løbet af børnenes tid i børnehaven og de aktiviteter og oplevelsesmuligheder der tilbydes, kommer børnene i kontakt med alle aspekter i de 4 elementer. På legepladsen og ture i mark og skov, jordelementet. På legepladsen gives der mulighed for gravning og formning i sand, erfaringer med jord i plejearbejdet i haven – såning, lægning af blomsterløg og plantning.

Leg med vådt ler og jord i regnvejr. Her kommer også vandelementet med.

Regnvand opsamles i junger og trætønder, hvorfra børnene kan tappe vand til deres lege i sandkasse, eller vanding af blomster.

Luftelementet mødes i blæsevejr, vindens leg i træernes grene, håret og på kinden.

Ved høsttid skiller vi kornet fra avnerne udendørs i blæsevejr og vi synger alle møllesangene og svinger med armene som møllevinger.

Ildens element mødes både ude og inde - Indendørs i form af stearinlys og gaskomfur der varmer vores mad. Stearinlys i det lille børnekomfur, hvor børnene steger deres små pandekager. Udendørs ved bål, hvor vi koger vores bålssuppe, bager pandebrød og pandekager og holder varmen på kolde dage.

At barnet har mulighed for at opleve naturen som et kundskabsområde.

De større børnehavebørn viser ofte en vågnende interesse for en mere præcis viden om naturen med deres spørgsmål. De voksne tilstræber at tilfredsstille børnenes videbegærlighed med konkrete korte forklaringer. Vi opdager og undres sammen og opfordrer dem til selv også at gøre iagttagelser.

Kendskab til kulturelle udtryksformer og værdier

Babuskas målsætning er:

At barnet får en almen dannelse.

Overordnet bestræber de voksne i børnehaven sig på at være gode forbilleder for børnene i deres sprog, handlinger og holdninger. Forældre og børn hilses ved ankomst og afsked, så vidt muligt med håndtryk, og et "godmorgen" og et "farvel". Vi prøver, efterhånden som børnene er parat til det, også at få øjenkontakt, så vi hver især ved, at vi har set hinanden.

Ved måltiderne øver vi god bordskik, at spørge pænt og bede om maden, vi synger bordvers sammen og synger "tak for mad". I det hele taget lægges der stor vægt på at tale pænt og ordentligt til hinanden og have en god omgangsform og omgangstone.

At barnet udvikler en æstetisk sans.

I Babuska bestræber vi os på i enhver henseende at være efterlignelsesværdige.

Sprog, handlinger og holdninger skal være ægte og sande, da sandhed nærer barnets sjæl.

Børnehavens indretning og farvevalg tilstræbes at være smuk og hensigtsmæssig. Der udsmykkes med naturmaterialer i forhold til årstiden, og billeder er ægte malerier eller reproduktioner af sådanne. Legetøjet er af naturmaterialer (træ, tekstil eller keramik) og er farvet med lyse, ikke skrigende farver. Noget legetøj laver vi også selv eller sammen med børnene, for at de kan opleve menneskets skaberevne og øve egen fingerfærdighed. Sammen med børnene ryddes jævnlige op og stilles på plads, så børnehaven fremstår ryddelig og indbydende. Vi tager på tur i naturen, da den harmoni der hersker der, har en beroligende og harmoniserende indflydelse på børnene. Vi har hver uge besøg af en eurytmist, som laver legeeurytmi med børnene - en bevægelsesform hvor sprogets lyde og bevægelser er i smuk, harmonisk samklang.

At barnet skal have tilstrækkelig tid til egen disposition.

Børnehavens rytme, hvor vi veksler mellem planlagte aktiviteter og fri leg, gør at børnene hver dag har egen tid til fri leg til rådighed. Afhængigt af det enkelte barns behov er der også mulighed for, at det for en kortere eller længere periode kan få lov at være sig selv eller hvile, udover gruppens planlagte rytme.

At barnet får mulighed for at øve forskellige kulturelle udtryksformer.

I samtalen øver vi sprogets kunst. I eventyret fortællingens og den lyttendes kunst. I sanglegen øves forskellige årstidernes sjælelige udtryk eller håndværks bevægelser og sanges melodiske stemninger. Vi kan synge og lave fingerlege på engelsk og tysk. I eurytmien udtrykker vi sprogets lyde i harmoniske bevægelser. I tegning og maleri skildrer børnene deres indtryk og stemninger i farver. I legen efterligner, udtrykker og afprøver børnene deres indtryk af verden og livet, og deres behov for at forme det. I håndværket og omsorgen udtrykkes og afprøves menneskets behov for at forme og pleje hverdagslivet og medmennesket.